

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 4P/33/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615205465
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Brinčíková
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2015:3615205465.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske samosudkyňou JUDr. Boženou Brinčíkovou vo veci starostlivosti súdu o mal. M. I., nar. XX.X.XXXX, bytom O., Z. K., K. XXX/XX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky L. I., nar. X.X.XXXX, bytom O., Z. K., K. XXX/XX a otca M. I., nar. X.X.XXXX, bytom O., Z. K., K. XXX/XX, zastúpeného L. I., nar. X.X.XXXX, bytom O.G., Z. K., K. XXX/XX, o schválenie právneho úkonu, takto

rozhodol:

Súd právny úkon vykonaný dňa 19.10.2015 do zápisnice vo veci prejednávania dedičstva zo dňa 19.10.2015 sp. zn. 21D/43/2015, D not 56/2015 Q. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. G. K., B..W.. E. XXXX/ X ako zástupcom zákonnej zástupkyne maloletého L. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., Z. K., K. XXX/XX za mal. M. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., Z. K., K. XXX/XX, ktorým za maloletého odmietol dedičstvo po poručiťovi Q. V., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Jenkovce 184, zomrelom dňa XX.XX.XXXX v dedičskej veci vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 21D/43/2015 n e s c h v a ľ u j e.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Notárka JUDr. Jana Krompáková, so sídlom notárskeho úradu v Sobrancech, Michalovská 2 doručila tunajšiemu súdu dňa 23.10.2015 podnet na schválenie právneho úkonu zákonnej zástupkyne L. I. za maloletého M. I. v dedičskej veci po poručiťovi Q. V., zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom B. XXX, a to úkonu zákonnej zástupkyne maloletého dediča M. I., nar. XX.X.XXXX, v znení zápisnice zo dňa 19.10.2015.

Súd uznesením zo dňa 28.10.2015 č.k. 4P/33/2015-5 začal bez návrhu konanie o schválenie právneho úkonu za maloletého dediča M. I., nar. XX.X.XXXX v dedičskej veci po poručiťovi Q. V., zomrelom dňa XX.XX.XXXX, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 21D/43/2015.

Matka maloletého k veci uviedla, že navrhuje právny úkon schváliť a odmietnuť dedičstvo.

Kolíznym opatrovníkom maloletého navrhol výsluch účastníkov.

Otec maloletého sa k veci nevyjadril, na pojednávanie sa neustanovil, svoju neúčast' neospravedlnil, pričom nežiadal o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu a na svoje zastupovanie v konaní splnomocnil matku maloletého, preto súd vec prejednal v súlade s § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého, maloletého, kolízneho opatrovníka, oboznámením obsahu spisu, najmä podnetu na začatie konania, uznesenia o začatí konania, uznesenia o ustanovení kolízneho opatrovníka, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, obsahu spisu Okresného súdu Michalovce sp. zn. 21D/43/2015 a zistil, že maloletý M. I., nar. XX.X.XXXX je dieťa matky L. I., nar. XX.XX.XXXX a otca M. I., nar. XX.XX.XXXX.

Zo spisu Okresného súdu Michalovce sp. zn. 21D/43/2015 vyplýva, že Q. V., nar. X.X.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX je starým otcom maloletého M. I. z matkinej strany. Pri predbežnom vyšetrovaní v dedičskom konaní po ňom bolo zistené, že ako dedičia prichádzajú do úvahy jeho tri deti, z ktorých jedným je matka maloletého. Zo súpisu aktív a pasív dedičstva vyplýva, že poručiteľ bol podielovým spoluvlastníkom rodinného domu a ornej pôdy v kat. úz. P. G. U., ktorých všeobecná cena bola určená na 7 309,09 €. V dedičskom konaní boli veriteľmi poručiteľa prihlásené pohľadávky vo výške 2 875,33 €. Čistá hodnota dedičstva bola určená na 4 433,76 €. Na pojednávaní dňa 25.5.2015 v notárskom úrade JUDr. Jany Krompákovskej matka maloletého dedičstvo odmietla. Ako dedičia na jej miesto preto nastúpili jej deti - V. I., nar. X.X.XXXX a M. I., nar. XX.X.XXXX. V. I., nar. X.X.XXXX dedičstvo prostredníctvom svojho zástupcu odmietla. Matka maloletého M. I. splnomocnila dňa 7.10.2015 svojím zastupovaním v konaní Q. V., nar. X.X.XXXX. Q. V. na pojednávaní dňa 19.10.2015 v sídle notárskeho úradu JUDr. Jany Krompákovskej dedičstvo za maloletého M. I. odmietol.

Z výpovede matky maloletého vyplýva, že jej matka bola s otcom rozvedená. Ona má ešte dvoch súrodencov. Otec okrem ich troch nemá ďalšie deti. Ona bola predvolaná na dedičské konanie do A., kde im bolo vysvetlené, aké sú aktíva a pasíva dedičstva a ona a jej súrodenci dedičstvo po otcovi odmietli. Potom notárka povedala, že ďalší, ktorí budú dediči, sú ich deti. Dcéra, ktorá je plnoletá, dedičstvo odmietla, syn, ktorý ešte nemá 18 rokov, tak nech rozhodne súd. Dedičstvo za svojho syna, ktorý je maloletý, odmietla ona ako jeho matka. Osobne na dedičskom pojednávaní nebola, dala splnomocnenie bratovi Q. V.. Vie, že brat odmietol za maloletého dedičstvo.

Z výpovede maloletého M. I. vyplýva, že dedičstvo nechce a chce byť z toho vynechaný. Pokiaľ bolo dedičstvo v jeho mene odmietnuté, tak to bolo vykonané dobre a on s tým súhlasí.

Podľa § 8 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou. Plnoletosť sa nadobúda dovŕšením osemnásteho roku. Pred dosiahnutím tohto veku sa plnoletosť nadobúda len uzavretím manželstva. Takto nadobudnutá plnoletosť sa nestráca ani zánikom manželstva ani vyhlásením manželstva za neplatné.

Podľa § 9 Občianskeho zákonníka maloletí majú spôsobilosť len na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej ich veku.

Podľa § 26 Občianskeho zákonníka pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

Podľa § 27 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto je zákonným zástupcom maloletého dieťaťa, upravuje Zákon o rodine.

Podľa § 28 Občianskeho zákonníka ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

Podľa § 28 ods. 1 písm. b) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä zastupovanie maloletého dieťaťa.

Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

Podľa § 179 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku ak je pre platnosť právneho úkonu, ktorý urobil zákonný zástupca za maloletého, potrebné schválenie súdu, súd ho schváli, ak je to v záujme maloletého.

Podľa § 31a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zástupcom účastníka nemôže byť ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami účastníka konania, ktorého zastupuje.

Súd na podklade výsledkov vykonaného dokazovania a po ich zhodnotení, dospel k záveru, že právny úkon vykonaný dňa 19.10.2015 do zápisnice vo veci prejednávania dedičstva zo dňa 19.10.2015 sp. zn. 21D/43/2015, D not 56/2015 Q. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. G. K., B..W.. E. XXXX/X ako zástupcom zákonnej zástupkyne maloletého L. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom O.G., Z. K., K. XXX/XX za mal. M. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., Z. K., K.Á. XXX/XX, ktorým za maloletého odmietol dedičstvo po poručiťovi Q. V., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom B. XXX, zomrelom dňa 19.12.2014 v dedičskej veci vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 21D/43/2015 nie je možné schváliť.

Súd vychádzal z toho, že právny úkon za maloletého v dedičskom konaní urobil Q. V., nar. X.X.XXXX, ktorý konal na základe plnomocenstva. Plnomocenstvo mu udelila dňa 7.10.2015 matka maloletého, vyplýva z neho však, že ho udelila vo svojom mene a na svoje zastupovanie, nie v mene a

na zastupovanie maloletého. Plnomocenstvo, na podklade ktorého v dedičskom konaní zastupoval maloletého, ho teda neoprávňovalo konať v mene maloletého. Súd pritom vychádzal zo stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu ČSR č. R 90/1986 zo dňa 9.10.1986, podľa ktorého „súdna prax pripúšťa, aby v prípade zákonného zastúpenia rodičov udelil rodič za dieťa plnú moc advokátovi alebo inému občanovi. V prípade plnej moci udelennej rodičom je zastúpený priamo opatrovanec nie sám rodič. Ten iba udeľuje plnú moc za opatrovanca, ktorý nie je spôsobilý taký úkon urobiť“. Rodič teda môže udeliť na zastupovanie dieťaťa v konaní plnú moc inej osobe, plná moc však musí byť udelená na zastupovanie dieťaťa, nie na zastupovanie rodiča. V posudzovanej veci taká plná moc splnomocnencovi udelená nebola, Q. V., nar. X.X.XXXX bol podľa obsahu plnej moci zo dňa 7.10.2015 oprávnený zastupovať v dedičskom konaní matku maloletého, nie však maloletého.

Súd zamietol návrh aj z toho dôvodu, že v posudzovanom dedičskom konaní mohlo dôjsť ku kolízii záujmov medzi matkou maloletého M. I. a medzi maloletým. Matka je dedičkou po poručiťelovi Q. V., zomr. XX.XX.XXXX, je teda účastníčkou dedičského konania. Keďže dedičstvo odmietla, stal sa dedičom maloletý M. I., ktorý je účastníkom rovnakého dedičského konania. Matka nemôže maloletého v dedičskom konaní zastupovať, pretože jej záujem na odmietnutí dedičstva môže byť v kolízii so záujmami maloletého v dedičskom konaní. Je zrejmé, že vôľou matky je odmietnuť dedičstvo nielen za seba, ale aj za maloletého. Tým ale (potenciálne) môže dôjsť k zásahu do práva maloletého nadobudnúť v dedičskom konaní majetok, aj s ohľadom na tú skutočnosť, že dedičstvo nie je predĺžené. Vzhľadom k možnému rozporu (kolízii) záujmov matky a maloletého, matka nemôže maloletého v dedičskom konaní zastupovať.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie o schválenie právneho úkonu za maloletého je možné začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne v troch vyhotoveniach. Odvolanie musí mať náležitosti § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (musí z neho byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované) a § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (musí sa v ňom tiež uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha). Podľa § 205 ods. 2 Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- g) rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. (§ 251 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).